

DE VOKSNES UNGDOMSUDDANNELSE

Gennemsnitsalderen for nye elever på erhvervs-skolerne er stigende. Nystartede erhvervsskoleelever var i 2011 24 år, og kun hver femte elev kommer direkte fra folkeskolen. Men den høje gennemsnitsalder dækker over store aldersforskelle. Sundhed- og pædagogikeleverne er erhvervsskolernes alderspræsidenter.

Nye beregninger fra DEA viser, at kun 21 pct. af alle de erhvervsskoleelever, der startede deres uddannelse i 2011, gik den direkte vej fra folkeskole til erhvervsskole. Resten har haft minimum seks måneder væk fra skolebænken, inden de begyndte på en erhvervsuddannelse.

Samtidig peger beregningerne på stigende gennemsnitsalder og stor aldersspredning på erhvervsuddannelserne. 16-årige erhvervsskoleelever går i dag side om side med 35-årige. 30 pct. af erhvervsskoleeleverne var i 2011 fyldt 25 år, inden de begyndte en erhvervsuddannelse.

DEA har dykket ned i tallene for at få et klarere billede af, hvordan de unge og 'gamle' elever fordeler sig på erhvervsuddannelserne.

Metode

DEAs beregninger er blevet til på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

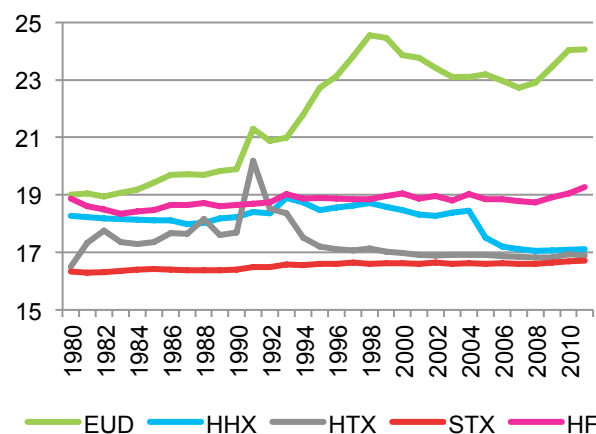
Her har DEA haft mulighed for at koble alder og valg af ungdomsuddannelse for alle, der er startet på en ungdomsuddannelse fra 1980 og frem til i dag.

Stigende gennemsnitsalder på EUD

DEAs beregninger viser, at gennemsnitsalderen for nystartede elever på erhvervsuddannelserne er steget betragteligt siden 1991 - fra 19 år i 1980'erne til 24 år i 2011 (figur 1).

Til sammenligning er de elever, som starter på STX, HHX og HTX, i gennemsnit ca. 17 år, og de, som starter på HF, er fyldt 19 år.

Figur 1: Gennemsnitsalder ved start på en ungdomsuddannelse

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik

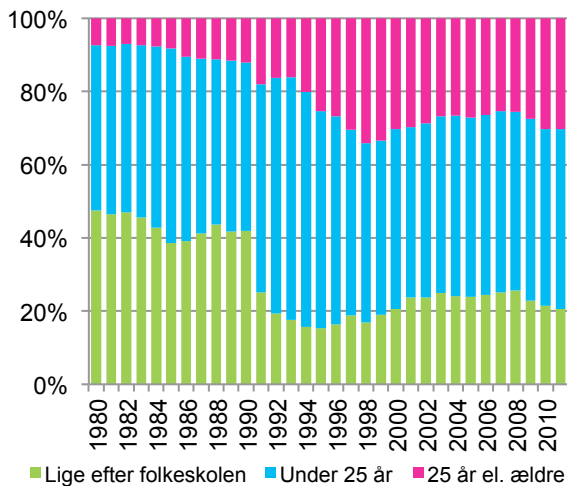
De ældres indtog på erhvervsuddannelserne

DEAs beregninger viser desuden, at på bare ti år - fra 1988 til 1998 - er andelen af voksne erhvervsskoleelever over 25 år steget fra 11 pct. til 34 pct. Det høje niveau af voksne erhvervsskoleelever er forsat gældende. I 2011 var 30 pct. af de elever, som startede på en erhvervsuddannelse, over 25 år.

Figur 2 viser udviklingen i aldersspredningen fra 1980 til 2011. Kun 21 pct. af alle de erhvervsskoleelever, der startede deres uddannelse i 2011, kom direkte fra folkeskolen.

Tilbage i 1980'erne fyldte de unge, der kom direkte fra folkeskolen noget mere - ca. 40 pct. Reformen af erhvervsuddannelser i 1991 ændrede dette billede og efter 1990 har de unge udgjort ca. en femtedel af dem som hvert år starter på en erhvervsuddannelse.

Figur 2: Aldersgrupper ved start på EUD

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik

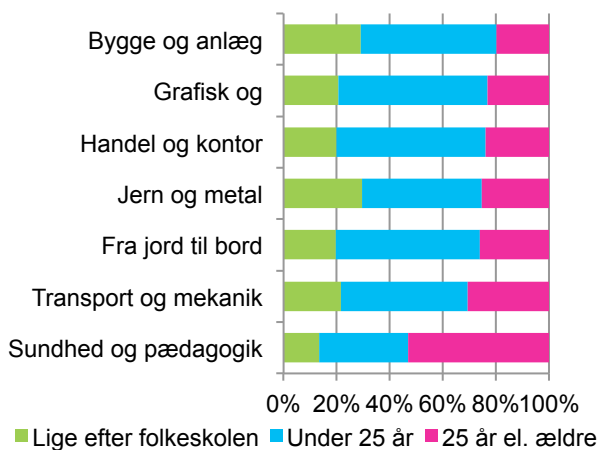
Det efterlader en stor gruppe i midterfeltet. Dem der ikke kommer direkte fra folkeskolen, men heller ikke er fyldt 25 år. Siden slutningen af 1990'erne har de udgjort ca. halvdelen af alle, der begynder på en erhvervsuddannelse.

Sundhed og pædagogik er alderspræsidenter

Flest elever hentet direkte fra folkeskolen har uddannelser inden for jern og metal. Her går 30 pct. den direkte vej. Det gælder kun 13 pct. af de elever, som begynder en uddannelse inden for sundhed og pædagogik.

Uddannelserne inden for sundhed og pædagogik tegner sig for den største gruppe af elever over 25 år. Her var 53 pct. fyldt 25 år.

Figur 3: Aldersgrupper ved start på EUD fordelt på områder

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik
Note: 2011

Det er altså særligt eleverne på uddannelser inden for sundhed og pædagogik, der trækker gennemsnitsalderen på erhvervsuddannelserne op - og det har de altid gjort.

Siden 1980 og frem til 2011 har gennemsnitsalderen for denne gruppe elever været markant højere end for andre elever på EUD. En undersøgelse fra EVA fra 2001 peger på, at 47 pct. af dem, som begyndte på en uddannelse inden for sundhed og pædagogik, havde en erhvervsfaglig uddannelse bag sig - fx en SOSU-hjælper uddannelse, hvis de var i gang med en SOSU-assistentuddannelse. 58 pct. af eleverne havde erhvervs erfaring bag sig¹.

Skal erhvervsuddannelserne kun være for de unge?

I dag går unge, der kommer direkte fra folkeskolen altså sammen med ældre elever i starten af 20'erne og sammen med voksne elever over 30 år. Eleverne er forskellige steder i deres liv og går ind på erhvervsskolerne med forskellige begrundelser for at få en erhvervsuddannelse.

Hvorvidt den store aldersspredning er til gavn for eleverne eller det modsatte, er der i høj grad delte meninger om - både blandt eleverne, skolerne og eksperter på området.

Men med den nye erhvervsuddannelsesreform vil regeringen gerne styrke erhvervsuddannelserne som ungdomsuddannelser og appellere til de unge i folkeskolens ældste klasser. Erhvervsuddannelserne skal være et attraktivt alternativ til de gymnasiale uddannelser.

Med reformen introduceres et helt års grundforløb til elever, der kommer direkte fra 9. og 10. klasse. Det første halve år har de unge elever for sig selv til at udvikle almene og generelle erhvervsfaglige kompetencer og snuse til forskellige fagområder.

Efter 20 uger møder de de ældre elever. Dem der i 2011 udgjorde ca. 80 pct. af alle de elever, som startede på en erhvervsuddannelse. Dog springer voksne over 25 år med minimum to års relevant erhvervs erfaring grundforløbets anden del over.

Spørgsmålet er om regeringens erhvervsuddannelsesreform er nok til at gøre erhvervsuddannelserne til ungdomsuddannelser? Og om det egentlig skaber bedre faglærte, hvis politikerne bestemmer, at de unge og de voksne skal deles?

¹ EVA (2001) *Social- og sundhedshjælperuddannelsen*

For yderligere information kontakt:

Stina Vrang Elias, adm. direktør
Mob: +45 2329 0671
sve@dea.nu

Karina Fredenslund Ramsløv, konsulent
Mob: +45 2254 2364
kr@dea.nu

*Analysen er en del af arbejdet med DEAs Ungdomsud-
dannelseskommision. Kommissionen er delvist finansie-
ret af [Indstriens Fond](#) og [DSEB](#).*